VIERDE JAARGANG
N° 34

KUIFJE

IEDERE DONDERDAG

5,00 FRS

In Nederland : 30 cts.

E. P. JACOBS

ZIE BLADZ. 20

IK HOU VAN 'N MAN

door J.F. Celliers

Ik hou van 'n man wat sij man kan
[staan;
ik hou van 'n arm wat 'n slag kan
[slaan,
'n oog wat nie wijk,
wat bars kan kijk,
en 'n wil wat so vas (1) so's 'n klip-
[steen (2) staan!

Ik hou van 'n man wat sij moeder
[eer
in die taal uit haar vrome mond ge-
[leer,
en die bastergeslag (3)
in sij siel verag
wat, haar verstotend, hulself klein-
[eer.

Die oog wil ik sien wat 'n traan nog
[ween,
vir 'n 'n heldegeslag (4) in hul rus
[daarheen
maar 'n blits van trouw
in die traan van rouw
wat aan liefde weergee
wat haar bron is ontleen.

(1) Zo vast als. - (2) Een rots. - (3) Bastaardsgeslacht. - (4) Heldengeslacht.

ONZE BRIEVENBUS

● *Jan Waterschoot, Antwerpen.* — Je vriendelijk briefje deed me veel plezier en het doet me genoegen dat, nu je een trouwe Kuifjeslezer geworden bent, ook tot de grote club wilt toetreden. Ziehier wat je daarvoor moet doen : *Naam en adres volledig opgeven, alsmede je geboortedatum en een foto. Daar je abonné bent, krijg je de lidkaart gratis, doch voor het kenteken moet je 10 frs. (in postzegels) in de omslag steken.*

Ik hoop je vlug in het gulden register te kunnen optekenen en groet je intussen hartelijk.

● *Ida Vrolijk, Amsterdam.* — Ja, ik kan best aanemen dat het verhaal van Don Quichotte je bevalt en wat denk je over de vervolgroman Jan Bart? Dat is toch iets dat het oude Hollandse zeemansbloed sneller doet slaan! Over admiraal de Ruyter en Piet Hein schrijven we ook nog wel eens. Beste groeten!

● *Lode van der Gracht, Hasselt.* — Het « Geheim van de Zwaardvis » dat je met zoveel spanning volgt, zal weldra in albumvorm worden uitgegeven. De juiste datum kan ik je nog niet meedelen, doch die verschijnt, te gepasten tijde, wel in ons blad. Tot genoegen.

● *Jetje van Mierlo, Wevelgem.* — Heb je er zo'n spijt van dat het verhaal van « Prinses Zulima » bijna ten einde is? Geen nood, er volgen andere tekenverhalen en ik kan je verzekeren dat ze nog mooier zijn en je zeker zullen bevallen. De album van « Corentin Feldoë » zal weldra van de pers komen en in de boekhandels verkocht worden. Beste groeten!

● *Rik Grootaers, Gent.* — Te samen met je lidkaart stuurden we je ook een rooster om de geheime boodschappen op te lossen, doch het is waar dat deze thans niet meer in ons blad verschijnen. Het is echter een prettig en boeiend middel om met Kuifjeslezers te corresponderen. Hartelijke groeten!

KUIFJE

LIJFBLAD van alle JONGENS en MEISJES tussen 7 en 77 jaar.

Administratie, Redaktie, Publiciteit : Lombaardstraat, 55, Brussel. — *Uitgever-Directeur :* Raymond LEBLANC. — *Drukkerij :* C. VAN CORTENBERG, Keizerstraat, 12, Brussel.

Alle rechten voorbehouden voor alle landen.

ABONNEMENTEN — *3 maand* — *6 maand* — *1 jaar*

België : B. Fr. 60.— 115.— 225.—
Buitenland : 65.— 130.— 260.—
Kongo : 85.— 165.— 300.—

België : P.C.R. 1909.16, « Editions du Lombard », Lombaardstraat, 55, Brussel.
Kongo : Kuifje-Kongo, Postbus 449, Leo.
Nederland : Barnard, Van Oldenbarneveldstraat, 116a, Rotterdam, op P.G. N° 500.486 t.n.v. Incassobank, N.V., Bijbank, Heemraadsingel, Rotterdam.

« KUIFJE » WORDT NOG MOOIER!

Binnenkort brengen we u het prachtige tekenverhaal

DE TOVERSPIEGEL

door **J. LAUDY,**

waarin jullie de onafscheidelijke vrienden **Hassan** en **Kaddoer** zullen weervinden als helden van een reeks grappige en boeiende avonturen.

OP HET OGENBLIK VERZAMELWEDSTRIJD

DE GROTE AUTOMOBIELMERKEN

INGERICHT TER GELEGENHEID VAN DE HEROPENING DER SCHOLEN

door de

GROTE WARENHUIZEN

AU BON MARCHE

Artikel 1. — Ter gelegenheid van de Heropening der Scholen zal aan ieder kind, koper van schoolbenodigheden of kindergoed, een plaatje gegeven worden, waarop een automobielmodel afgebeeld staat.

Art. 2. — Deze automobielen-modellen bestaan uit twee en dertig verschillende plaatjes die kunnen verzameld worden onder vorm van een kaartspel.

Art. 3. — Veelvuldige prijzen zullen uitgedeeld worden aan de kinderen die het eerst een volledige verzameling van twee en dertig verschillende plaatjes zullen aanbieden.

HET PARADIJS DER KINDEREN

PRINSES ZULIMA

TEKST EN TEKENINGEN VAN SALOMONE

Prins Ismail, die vertrokken was om zijn koninkrijk te heroveren, keert terug, daar Abdul Key de oorlog verklaarde aan de vader van zijn verloofde, prinses Zulima. Prins Ismail ziet Zulima weer...

ISMAIL GEEFT Z'N LAATSTE BEVELEN AAN ZES TROUWE VRIENDEN.

PRINSES ZULIMA WEENT EN TRACHT TEVERGEEFS ISMAIL TE WEERHOUDEN.

HET IS NACHT EN DE JONGE PRINS GALOPPEERT IN DE RICHTING VAN DE LEGERS VAN ABDUL-KEY.

IN HET PALEIS VAN DAR-ES-GIEBEL HEERST GROTE VERSLAGENHEID. DE EMIR WORDT DOOR HEVIGE PIJNEN AAN HET BED GEKLUISTERD.

DE LEGERHOOFDEN CONFEREREN OVER DE TE TREFFEN MAATREGELEN.

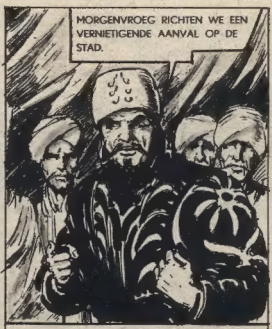

ABDUL-KEY HEEFT DE ZWAKHEID VAN DE BELEGERDEN WEL GEMERKT EN PLANT EEN NIEUW OFFENSIEF.

IBN OMAR IS OP POST EN DENKT MET ONRUST AAN HET GEVAAR DAT DE PRINS, ZULIMA EN FATIMA LOPEN.

INTUSSEN BEREIKT PRINS ISMAIL DE EERSTE VOORPOSTEN VAN DE VIJAND.

DANK ZIJ DE IDENTITEITSMEDAILLE DIE HIJ DE VIJANDELIJKE SOLDAAT ONTNOMEN HEEFT, KAN DE PRINS ZONDER MOEILIJKHEDEN IN HET KAMP VAN ABDUL-KEY GERAKEN...

(Wordt voortgezet.)

Don Quichotte

Tekst en tekeningen van TRUBERT

Don Quichotte heeft zijn huisje verlaten en is op jacht naar avonturen. Op zijn weg laat hij zich door een groep kooplui duchtig afranselen.

Don Quichotte gelooft echter nog steeds in zijn gelukkig gesternte : hij wacht geduldig op hulp en mijmert over de heldendaden van zijn roemrijke voorgangers. Er komt een boer aangestapt. Verwonderd over de fantastische voorstellen van onze held, nadert hij en helpt de ongelukkige ridder. Don Quichotte raaskalt steeds verder en de boer, die merkt dat zijn gezel niet normaal is, haast zich voort.

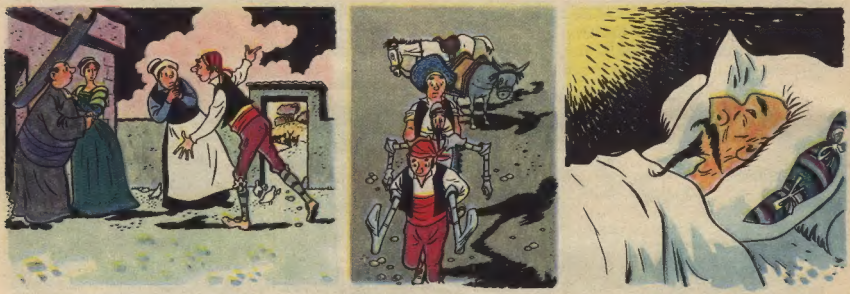

In het dorp maken de pastoor en de barbier zich ernstig bezorgd. Ze weten dat Don Quichotte niet meer over al zijn geestelijke vermogens beschikt en vrezen het ergste. Er stijgt dan ook een zucht van verlichting op als onze held opdaagt. Don Quichotte is erg toegetakeld ! Hij ijlt en als men hem vraagt of hij gekwetst is, antwoordt hij : « Neen, maar ik ben verontwaardigd omdat m'n paard onder mij bezweken is... »

... Don Quichotte waant zich zo sterk als tien reuzen en zegt : « Bekommer jullie om Rossinante, die heeft het meer nodig dan ik, want morgen wachten ons nieuwe gevechten. » De oude knol heeft inderdaad verscheidene kwetsuren opgelopen. Alléén, laat Don Quichotte zich weer door zijn fantazie meeslepen. Schrikaanjagende, vreemde gestalten komen op hem toe en hij verdedigt zich hardhandig ! De pastoor en de barbier besluiten hem kost wat kost van die heldhaftige hallucinaties te genezen. Na overleg kruipen zij op zolder.

(Wordt voortgezet.)

HET SPAANSE SPOOK

Tekst en tekeningen door Willy VANDERSTEEN

(Wordt voortgezet.)

Kleine Geschiedenis van de muziek

De gouden eeuw der Polyphonie
I. PALESTRINA en Orlando LASSUS

DE Renaissance in de muziek is de « Gouden eeuw der Polyphonie » met twee geniale componisten *Palestrina* en *Orlando Lassus*.

Palestrina werd geboren in 1526 en stierf in 1594. Zijn echte naam was Giovanni Pierluigi, daar hij echter van Palestrina afkomstig was, kreeg hij van de Italianen de naam van zijn geboortestreek. Als kind was hij koorknaap van Santa-Maria-Maggiore en geruime tijd leerling van de Nederlandse meester *Firmin de Bet*. Later werd hij organist van de grote Sint-Pieterskerk van Rome; het was paus Julius III die hem ontdekt had en deze ereplaats toekende. Het is jullie wellicht bekend dat het ook paus Julius III was die Michelangelo naar waarde wist te schatten. Palestrina was de éérste leek, daarbij gehuwd, die in Sixtijnse kapel als zanger optrad. Dat druiste in tegen de bestaande reglementen, doch paus Julius III was een kunstminnend man en had begrip voor het genie van Palestrina. Het was tevens de tijd dat het Protestantisme opkwam dat ook op het gebied der kerkmuziek hervormingen doorvoerde. In verschillende katholieke kringen vond men dat de polyphonische muziek de teksten verdrong en onbegrijpelijk maakte en om deze kwestie te onderzoeken werd het Concilie van Trente met een onderzoek belast. Het was ten slotte Palestrina die geraadpleegd werd en de opdracht kreeg een polyphonische zang te componeren, die klaar en doorzichtig was en waarbij de woorden voor de toehoorders duidelijk zouden verstaanbaar blijven.

Palestrina slaagde er in deze moeilijke opdracht tot een goed einde te brengen door het componeren van zijn « Missa Papae Marcello », zijn beroemdste en mooiste werk. Dank zij deze mis heeft Palestrina de polyphonische muziek voor de kerk behouden. Palestrina schreef niet minder dan twee en negentig missen, honderd negen en zeventig motetten en twee boeken « Weeklachten ».

Orlando Lassus.

Palestrina heerste in Italië, doch *Orlando Lassus* in de Nederlanden en over heel de bekende wereld. Hij werd in Bergen (Henegouwen) geboren in het jaar 1532. Hij was de éérste grote Belgische componist met wereldfaam en belichaamde de glansperiode van het Rijk van Karel V die er van getuigde : « In mijn Rijk, het Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie, gaat de zon nooit onder. » Orlando Lassus werd door de keizer in de adelstand verheven.

Orlando Lassus was eerst koorknaap van de Sint-Niklaaskerk, dan volgde hij Ferdinand de Gonzagus naar Sicilië en Milaan Lassus verbleef lang in Napels en in Rome, doch ook in Engeland en Frankrijk en twee jaar te Antwerpen.

In 1556 wordt hij door Hertog Albert V naar het Hof van München geroepen om er de leiding van de hertogelijke kapel op zich te nemen. Orlando Lassus bekleedde deze plaats tot aan zijn dood in het jaar 1594. Hij overleed dus in hetzelfde jaar als Palestrina.

Orlando Lassus was een zeer vruchtbaar componist en zijn œuvre was tevens rijk gevarieerd. Hij componeerde niet minder dan drie en vijftig missen, waaronder zijn mis « Douce mémoire », de beroemdste is daarbij honderd zeven en zestig motetten, zeven boetepsalmen, enz. Verder schreef hij ook madrigalen naar Italiaanse mode, boerendansen, en liederen zowel op Italiaanse als op Franse en Duitse teksten. Hij was werkelijk internationaal en wordt door velen op een hogere spurt gerangschikt dan Palestrina. Hij was zeker het grootste muzikaal genie der XVIe eeuw.

Orlando Lassus was een humorist en meer dan eens maakte hij een pot-pourris van Latijne-, Italiaans-, Frans- en Duitse liederen die hun luimig effekt nooit misten. Er is een brief van hem bewaard, gericht aan de hertog van Beieren (duc de Bavière), waarin hij ondermeer het volgende schrijft : *Monsieur de la Monsurie de Bavière et de tout bois et rivière* en tekent *de votre Excellence secrétaire Orlando magnifique*.

RE-MI.

DE AVONTUREN VAN KWIK EN FLUPKE

KWIK MEUBELMAKER

ALEX DE ONVERSAAGDE

Tekst en tekeningen van J. Martin

Alex werd door Arbaces en zijn kliek gevangen genomen, en zal op een openbaar plein terecht gesteld worden. Rufus en Toraya maken plannen om hem te redden...

De werkman stulkt in eikaar zonder één woord te zeggen. Verrast kijkt Arbaces omhoog.

Bij Minerva, hoe waag je het !...

Op het dak van de tempel vreest Rufus ontdekt te worden door zijn onhandigheid.

God ! Wat ik heb nu uitgezet !

Indien je niet wil dat ik de schildwachten op je hielen zet, kom dan onmiddellijk naar beneden !

Rufus gehoorzaamt. De Griek herkent hem gelukkig niet.

Neem je vriend mee. Het is onnodig hier nog gereedschappen te komen zoeken !

Rufus hijst de werkman op z'n schouder en verwijdert zich.

Laat je niet meer zien vóór het invallen van de nacht. Begrepen !...

Intussen werkt Toraya koortsachtig verder. Hij heeft zich plat op het dak gelegd om niet ontdekt te worden.

Vergezeld van Marsalla en Brutus komt Arbaces terug in het paleis waar Alex zal gevonnisd worden.

Wachter, inspekteer de omgeving van de offerplaats en de tempel van Minerva. Gebruik je wapens indien je een indringer ontmoet en kom me straks verslag uit brengen.

De wachter gaat heen zonder te bemerken dat Rufus hem doorheen de gaatjes van een wormstekige deur gadeslaat.

Het spijt me erg dat ik zo hardhandig optrad, vriend, maar ik had geen keuze. Ben je voor of tegen Cesar ?...

Voor Cesar natuurlijk, zoals alle goede Romeinen !

Dan kun je me helpen ! Haal de boog en pijlen die je op 't einde van deze schuilplaats zult vinden. Rep je !

Goed ! Je had dit al kunnen zeggen !

Rufus neemt een beetje vochtige aarde en vormt er een harde bol mee.

Haast je, vriend !

Zonder argwaan gaat de soldaat naar de tempel om z'n ronde te maken.

Doch opeens vliegt er een eigenaardig voorwerp door de deurspleet...

Daar is hij !

Ingesloten inzien de soldaten van Pompejus wordt Alex voor de rechters gebracht. De praetor leest met luide stem de beschuldigingsakte : Spionnage en moordpoging !

Wel, Arbaces, je verlaat ons ? De ter dood veroordeling van die schurk interesseert je niet ?

Toch wel, toch wel ! Maar ik stuurde een wachter naar de tempel om te gaan zien of alles in orde was en hij blijft weg. 'k Ga eens kijken of ik hem nog niet zie opdagen...

(Wordt voortgezet.)

DE RODE GODEN

door **Jean d'Esme.** Tekeningen : **Jean-Léon Huens.**

ZICH vastklampend aan zijn tuig liet hij onverpoosd de zware houten massa met ijzeren punten afgezet op het beest neerploffen. Langsheen de zware bruine huid liep het bloed. Op zijn achterwerk gezeten trachtte het plompe dier zijn drijver van zich af te schudden. Weer trompte hij akelig doordringend. Plots stortte hij zich vooruit in volle rivier en zwom als razend. Aan de overkant toegekomen, wendde hij zijn zware kop om en weer klonk zijn wild getromp. Op de andere oever beantwoordden hem de achterblijvers...

De gidsen die naast Pierre en de pater liepen wisselden een betekenisvolle blik met elkaar; toch niet zo snel dat Pater Ravennes het niet opmerken kon.

— Wat veronrust jullie ? vroeg hij.

Ngur wees naar de vijf olifanten die zich gereedmaakten tot het oversteken van de rivier.

— Zij roepen te hard, zei hij. En gene daar — hij wees op Bookobomo ... herinnert zich, sinds hij het woud introk, de streek der Bolovenserbergen waar hij in vrijheid leefde. Wij zullen goed moeten waken deze nacht...

— Ik dank je om je goede raad, zei Pierre, we zullen ze in de gaten houden.

Toen de vier man op hun beurt de andere oever bereikten, begon de dag reeds te deemsteren. Als een lange klacht gierde een windstoot doorheen het woud. Legerend op de zoom van het woud, op vijf honderd meter van de arroyo, beëindigden de manschappen hun karig maal. De olifanten, de achterpoten gekluisterd aan een boomstronk, rukten de bladeren van de takken en kauwden traag. Nu en dan hieilden zij daar mee op : met hangende tromp en gestrekte oren leken zij te luisteren naar de stem van de wind die door de diepten van het woud suisde. Rondom het enig vuur gezeten warmden de drijvers en de gidsen zich. Één onder hen verhaalde een kinderachtig verhaal. Als knapen hingen ze hem aan de lippen. In hun midden, in dekens gehuld, spraken Pater Ravennes en Lursac met elkaar met gedempte stem.

— Morgen? vroeg Pierre. Zullen we morgen daar zijn?

Zijn stem trilde :

— Ik denk van wel, zei de missionaris. Als mijn berekeningen kloppen en als Ngur zich niet vergist, zijn wij nog slechts op vijf uur marsj van de Pou-Kas. Vijf uur misschien, wel vier uur? Wij moeten dan nog eens zoveel rekenen om de geheimzinnige ingang van de tempel, die niemand onder ons kent, op te sporen...

Hij aarzelde even, en vroeg toen op zijn beurt :

— Hoeveel telt gij ?

Pierre maakte een vaag gebaar.

— Ik heb er geen idee van, zei hij. Het weglopen van de soldaten heeft al mijn rekeningen in de war gestuurd. Wij mogen niet meer verhopen Wanda met geweld te bevrijden.

Plots bekeek hij de pater.

— Weet u wat wij overhouden aan wapens en munitie's ? Mijn revolver en twaalf kogels... Wat ik bij me droeg. Al het overige hebben die ellendelingen met zich meegenomen. Hadden zij ons ten minste twee geweren gelaten, één voor elk. De sufferds...

Wanda Redeska is vertrokken om haar broer te zoeken waarover men sedert vele weken zonder nieuws is. Vol onrust organiseren de administrateur, Pierre de Lursac en pater Ravennes een hulpexpeditie. Ze bereiken weldra het oneindige woud.

De priester hief zijn vredige ogen naar Pierre op en zei zacht :

— God alleen die ons het leven schonk, kan het ons weer ontnemen. Ik heb het recht niet te doden. Mijn enig wapen...

Hij zweeg en glimlachte.

— Neem het mij niet kwalijk, zei hij. Het lijkt wel of ik u bepreken wil. Daarvoor is het nu wel niet de geschikte plaats noch het ogenblik... Ik herhaal nog eens mijn vraag : Wat wil je doen eens dat wij ginder zijn ?

Pierre staarde voor zich uit. Zijn gedachten verwijlden in het verleden. Hij herinnerde zich zijn verloving met Wanda. Even vertrok zijn aangezicht, zijn ogen knipperden. Hij sloot ze...

— Wij zullen post vatten in de omgeving van de tempel tot dat de gelegenheid om binnen te dringen zich voordoet, zei hij. Wij zullen geduld moeten hebben, listig zijn, en ons verborgen houden, terwijl wij de anderen beloeren. Het zal er op neer komen het gunstig ogenblik af te wachten en dit zonder aarzelen te benutten.

De missionaris betuigde zijn instemming.

— Dat lijkt me wel het verstandigste. Zo had ik het ook voor. Maar dat is het plan dat het meest geduld, de grootste kalmte en gelatenheid van ons zal vergen. De minste onvoorzichtigheid, de kleinste verkeerde manœuvre ontneemt ons alle hoop op welslagen. De éérste poging moet slagen...

— Weest u niet bevreesd, zei Pierre. Ik zal wachten zolang het nodig zal blijken. Alleen d'n wanneer ik zeker ben, zal ik handelen. Trouwens...

Het getromp van de olifanten sneed hem het woord af. Stevig trekkend aan hun kluisters hadden zij allen samen een bruuske roep in de nacht geslaakt. Gidsen en drijvers zwegen plots, en keken nu naar de dieren die diep snoven en zenuwachtig ter plaatse trappelden. Zij hadden opgehouden met kauwen; hun kop stond gericht naar het woud; het leek of ze geheimzinnige stemmen waarnamen, stemmen die niet bevattelijk waren voor mensenoren.

Ngur mompelde :

— Ze roepen...

Doch één der drijvers schudde het hoofd en verbeterde het vroegere gezegde :

— Neen... het is erger... zij antwoorden. Luistert...

Allen luisterden gespannen. Pierre en Pater Ravennes hadden hun deken van zich af gegooid en zaten rechtop. Evenals de anderen hadden zij hun ogen naar de donkere woudmassa gewend en spitsten de oren.

Van uit de verte drong een vaag onbestemd rumoer tot hen door, waarvan zij de oorzaak niet konden achterhalen. Dan werd het sterker, zwol aan, werd duidelijker. Het was als een groots getrappel van een op marsj zijnde kudde doorheen het woud. Het naderde daar tegenover hen; zwaar dokkerden de poten; stukgetrapte struiken, verpletterde boompjes knakten. Toen opeens niets meer. Dan begon het opnieuw, verwijderde zich; dan hoorde men het links, nu weer rechts; daar kwam het opnieuw recht op hen af. Ze schenen rondom de legerplaats te draaien in een wijde kring.

(Wordt voortgezet.)

Hij klampte zich met één hand vast aan de riemen van het pakdier...

KEN JE DE OORSPRONG VAN HET FRANSE VOLKSLIED ?

HOE vaak heeft men reeds de tonen van de « Marseillaise » niet gehoord ? Over de naam « Marseillaise » zal men graag iets willen horen.

Marseille is geenszins de hoofdstad van Frankrijk. Waarom heeft de belangrijke Middellandse zeehaven dan het voorrecht dat het volkslied zijn naam draagt ? Dat is een geschiedenis op zichzelf.

Op 25 April 1792 had de burgemeester van Straatsburg, Dietrich, enige officieren van het garnizoen dat ten strijde zou trekken, bij zich vergaderd. Het speet hem zeer, dat Frankrijk geen eigen volkslied had en vroeg aan één van hen, Rouget de Lisle, om zo spoedig mogelijk een lied te maken. Toen deze na afloop van de bijeenkomst weer in zijn logies terug was gekomen, zette hij zich onmiddellijk aan de arbeid en wist in enkele uren tijds de coupletten en de muziek van het lied te improviseren, dat zijn naam onsterfelijk heeft gemaakt. Dietrich zelf zong het de volgende dag voor dezelfde gasten. Het lied droeg toen nog de naam van « Krijgslied van het Rijn-leger » en onder deze titel werd het toen te Straatsburg gepubliceerd met een opdracht aan maarschalk Lukner, hoofd van dit leger.

Na eerst in Straatsburg alle harten te hebben ontvlamd, verbreidde het lied zich al ras naar het Zuiden. In de maand Juni was het ook in Marseille al bekend. Tegelijkertijd werd een bataillon vrijwilligers van deze stad naar Parijs gezonden. Tijdens een banket bij deze gelegenheid gegeven, werd het lied van Rouget de Lisle met groot succes door een zekere Mireur gezongen. Een plaatselijk blad publiceerde de volgende dag direkt de tekst van het lied en op de dag van hun vertrek ontvingen de Marseillaanse vrijwilligers elk een exemplaar ervan. De gehele reis over zongen zij het en toen zij in Parijs aankwamen, verwekte dit lied groot enthousiasme. Het volk noemde het toen onmiddellijk de « Marseillaise », welke naam het ook heeft gehouden.

De Geschiedenis der Schoonheid

De H. Joris door Albrecht Dürer.

DE RENAISSANCE IN DUITSLAND

Tijdsbeeld.

HET Duitsland van de XVIe eeuw was geen eenheidsstaat, doch een mozaiek van vele kleine staten en vrije steden onder het oppergezag der Habsburgers van Oostenrijk. Rijksvorsten en steden lieten geen gelegenheid voorbijgaan om de centralisatieplannen van de keizer te dwarsbomen. Ze traden echter op als beschermers van de kunst. De Hervorming had veel twisten en oorlogen voor gevolg, doch met de Godsdienstvrede van Augsburg in 1555 keerde de rust weer en meteen ook een opbloei van alle kunsten.

De bouwkunst.

De Duitse bouwkunst der Renaissance is hoofdzakelijk van burgerlijke aard, de kerkelijke bouwkunst blijft de Gothiek getrouw. Overal merkt men de tweespalt die er heerste tussen de kunstopvatting uit het Zuiden (Italië) en die van het Noorden. Een der schoonste monumenten van de Zuid-Duitse Renaissance is het *slot van Heidelberg*. In het Noorden maakt men gebruik van *baksteen* evenals in de Lage Landen. Het *Raadhuis* en het *Azijnhuis van Bremen*, het *Raadhuis van Emden*, het *Raadhuis van Lubeck*, het *Tuighuis van Dantzig*, enz., zijn er de beroemdste getuigen van. Eigenaardig en typisch voor de Duitse Renaissance zijn de *gebeeldhouwde houten gevels*.

Beeldhouwkunst.

Een der meest karakteristieke figuren uit die tijd is *Peter Visser* (1460-1529). Hij streeft naar ideeële schoonheid en harmonische lijn. Onder zijn bekendste werken treffen we o.m. het *Grafmonument van keizer Maximiliaan* van Innsbrück, waaraan een Nederlander nl. Alexander Colijn uit Mechelen hielp. Verder nog het *Lieve-Vrouwe van Nürenberg* en het standbeeld van *koning Arthur*.

De schilderkunst.

De drie schilders die de Renaissance in Duitsland beheersen zijn ongetwijfeld : *Albrecht Dürer*, *Hans Holbein* en *Mathias Grünewald*.

Albrecht Dürer, een Nürenberger (1471-1528), bereisde Italië en de Nederlanden. Zijn werk is de samensmelting van Italiaans vormenschoon en een Germaanse geest en gemoed. Zijn uitvoering is schitterend en uiterst nauwgezet, daarvan getuigen ondermeer de vele *bloemen* en *kruiden* die hij blad na blad en stengel na stengel penseelde en daardoor werkelijk ragfijn zijn. Als portretist is hij eveneens een meester. Bijzonder mooi in het portret van *Hieronymus Holzschuher* » in wiens ogen zich een vensterkruis weerspiegelt. Toch leert men Dürers diep gemoed en meesterlijk talent best kennen in zijn *houtsneden en gravures* waaronder de prachtige « Grote Passie » en de drie zogenaamde « *Meesterplaten* ».

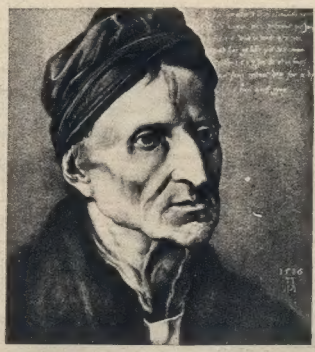

Portret van Michaël door Wohlgemut.

DE STRATO H.22

de avonturen van JO en JETJE DOOR HERGÉ

Men is zonder nieuws van het vliegtuig bestuurd door ingenieur Legrand. Aan boord van een trawler meldt men een wrakstuk...

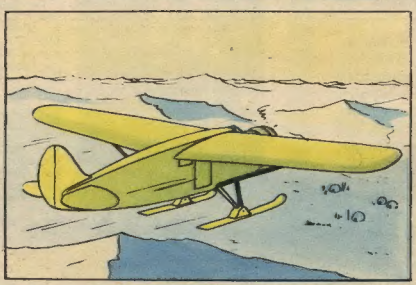

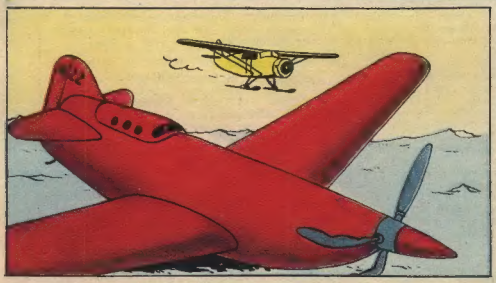

(Wordt voortgezet.)

CORENTIN BIJ DE INDIANEN

Corentin en zijn moeder zetten hun weg voort onder de hoede van « Zwarte Bison ». Onderweg raakt Corentin slaags met een bende wolven, doch overwint hen na een heftige strijd...

TEKST en TEKENINGEN van Paul CUVELIER

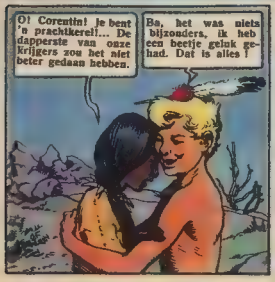

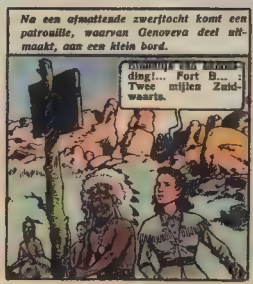

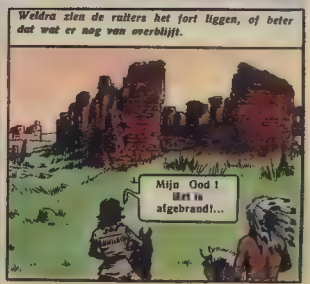

(Wordt vervolgd.)

LAWN-TENNIS.

(Vervolg.)

De vorige maal hebben we een kleine historiek gemaakt van het tennisspel; thans gaan we ons met de techniek bezig houden

Tennis wordt gespeeld op een rechthoekig veld van 23,80 m. lang op 8,23 m. breed voor « enkel-spel », en 10,97 m breed voor « dubbel-spel »

Het tennisveld wordt in de breedte gescheiden door een net dat 1,06 m. hoog is en de beide zijlijnen met 0,915 m. oversteekt. Deze twee leveringslijnen vormen aan weerszijden van het net een nieuwe rechthoek van 6,40 welke nogmaals middendoor gesneden wordt door een lijn en aldus het terrein in vier gelijke delen splitst

De afstand van het net tot aan de leveringslijn moet 6,40 m. zijn en de ruimte tussen de lijnen van het terrein en de omheining van het tennisveld 3,65 m. bedragen. De lijnen zelf zijn 2,50 cm. dik, behalve de basislijn die 10 cm. dik is.

Tennis wordt gespeeld met speciale « tennisballen » uit stevige gummi die bovendien met linnen bekleed zijn en ongeveer 75 gram wegen

De weeromstuit of het terugspringen van de bal moet van een hoogte van 2,54 m. minstens 1,34 m. en maximum 1,47 m. bedragen

De twee of de vier spelers die in 't veld staan, dragen een raket. Dat tuig kennen jullie allemaal. Het is uit een soepele en toch stevige houtsoort gemaakt. De koorden of snaren die tussen de houten kader gevlochten zijn, zijn meestal uit schapendarmen gemaakt; ze zijn sterk, elastisch en bieden een grote weerstand. Ze kunnen een druk van 15 tot 25 kgr. gemakkelijk verdragen

In de volgende kroniek leer ik jullie hoe men praktisch tennis speelt, vandaag moeten we nog enkele technische termen van het spel leren. Daar lawntennis van Engelse herkomst is, worden de speeltermen gewoonlijk in de taal van Albion aangeleerd en over 't algemeen gebruikt

Service : De bal in de vlucht vertikaal over 't net slaan naar de tegenstander die in het tegenovergestelde vak opgesteld is

De tegenpartij geeft de bal terug met een « drive » (rechtse slag), wanneer hij rechts staat en met een « back-hand », wanneer hij zich links bevindt

De speler welke één punt toegewezen krijgt, mag dadelijk 15 op zijn krediet schrijven en viermaal 15 maakt één spel. Men verhoogt telkens als volgt : 15-30-40-spel. In geval het bij 40 tot gelijkspel komt, betwist men het voordeel en moet één der twee spelers twee voordelen halen om winnaar van het spel te worden

De methoden welke algemeen gebruikt worden zijn : « smash », « volley », « drive », « back-hand » en « lob »

AUTOKRONIEK

DE TALBOT LAGO (4 l. 500)

Peugeot-Daimler (1895).

SEDERT 1895, het jaar waarin de eerste autokoers plaats vond (Jullie zien hierboven een afbeelding van de Peugot-Daimler van 1895), is er heel wat water door de zee gelopen en hebben de renwagens een grondige wijziging ondergaan.

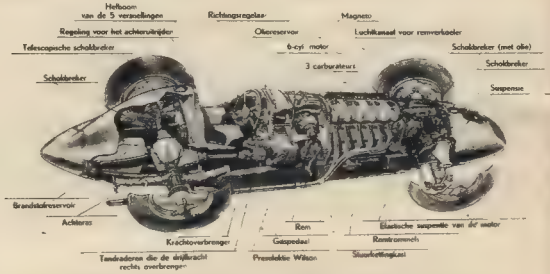

Doorsnee van Talbot 4 l. 500. (Cliché « Science et Vie ».)

Tegen alle verwachtingen in, is het een Franse wagen, nl, een Talbot Lago (4 l 500) die de grote prijs van België te Spa-Francorchamps in de wacht sleepte. De bestuurder Rosier is van Toulouse

Deze zege is des te opvallender, daar de Talbot Lago, een éénpersoonswagen, over geen compresseurs beschikt. Compresseurs zijn inderdaad alleen aangebracht in wagens met een aantal cylinders gelijk aan 4 l. 500 of minder. De Talbot heeft echter een reeks andere eigenschappen : ze is sterk, krachtig, regelmatig en laat zich gemakkelijk besturen

Te Francorchamps heeft Rosier slechts eenmaal halt gemaakt om brandstof op te doen, de Italiaan Villores die een Ferrari bestuurde, moest daarentegen tweemaal benzine tanken en kreeg daardoor achterstand op de Fransman.

De Talbot vergt geen speciale brandstof zoals zijn rivalen en verbruikt veel minder

De renwagen Talbot is voor het grootste gedeelte samengesteld uit dezelfde stukken als de toeristenwagen van dit merk. Het versnellingapparaat Wilson, dat electrisch funktionneert, wordt aan het stuur gekommandeerd.

De Talbot Lago is uitgerust met een zes cylindermotor op twee rijen ventielen op lijn geplaatst. In de carosserie zijn verscheidene openingen aangebracht die dienen om de verschillende delen van de motor af te koelen. De diameter van de achterwielen is groter dan die der voorste, wat toelaat de snelheid van de wagen aanzienlijk op te voeren.

HOOFDKENMERKEN :
Cylinderinhoud : 4.500 cm³
Maximum trekkracht : 250 P.K
Aantal toeren : 2.500 per minuut
Afstand tussen de assen : 2,65 m
Gewicht : 750 kgr
Benzinetank : 400 liter
Verbruik : 35-38 l. per 100 km
Aantal m. van de grond : 0,15 m.
Maximum snelheid : 260 km. per uur.

In de volgende kroniek bespreken we de Engelse wagen Alta 1.500 cm³.

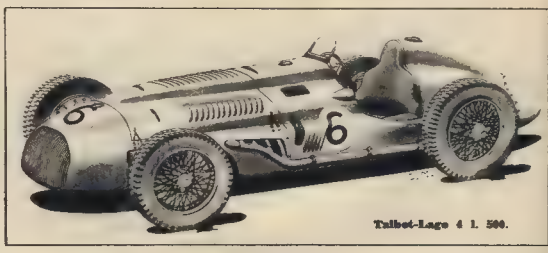

Talbot-Lago 4 l. 500.

Ik ben de SCHULDIGE

Koning Frederik II van Pruisen had zeeven zijn koninklijk handtekening geplaatst onder verschillende dokumenten. Hij keerde zich daarna naar zijn kamerdienaar die op enkele passen van de deur op de aandacht van zijn majesteit wachtte.

— Wel ?... vroeg de vorst.

— Sire, luitenant-kolonel Rau van de Huzaren...

— Weeral !

Het gelaat van de koning nam een uitdrukking van ontstemming aan.

— Neen, later ! Zeg hem dat ik geen tijd heb.

— Mag ik Uw Majesteit laten opmerken dat deze officier sinds het begin van de maand verschillende malen een audientie aangevraagd heeft en dat...

— Ik zeg je dat ik geen tijd heb !... Luitenant-kolonel Rau wordt waarlijk een vervelend heerschap. Meent hij misschien dat ik werkelijk geen andere bekommernissen heb dan hem een pensioen te bezorgen ? Dat hij maar wacht ! Geef de nodige instrukties om deze officier in het vervolg niet meer binnen te laten !

— Begrepen, Sire !

De kamerdienaar boog en trok zich terug. Toen hij in de wachtkamer binnentrad, keek de oude officier hem hoopvol aan.

— Helaas, kolonel, zei de kamerdienaar schouderophalend. Zijn Majesteit heeft het zeer druk...

Rau antwoordde niets, maar zijn gelaat gaf zo een diepe ontgoocheling te kennen dat de kamerdienaar er sterk door ontroerd werd. Hij wilde hem troosten, maar kreeg er de tijd niet voor, want de kolonel nam afscheid en mankte steunend op zijn stok naar buiten.

* * *

Enkele tijd later verscheen er tegen de koning van Pruisen een scherp schampschrift dat Frederik een echte razernij op het lijf joeg. De koning loofde vijftig goudstukken uit aan de man die hem de naam van de schrijver zou bekend maken

Twee dagen later vroeg luitenant-kolonel Rau een audientie aan met de vermelding dat hij aan de koning een zeer belangrijke inlichting wou bezorgen in verband met het schampschrift. Hij werd dadelijk toegelaten.

— Sire, zei de officier, U heeft vijftig goudstukken beloofd aan hem die U de naam van de auteur van het pamflet zou bekend maken ?

— Jawel, kolonel, antwoordde Frederik. Kent u de schuldige ?

De oude officier weerstond een moment de doordringende blik van de vorst en sloeg toen de ogen neer.

— Ik ben het, Sire, zei hij. Ik leg mijn hoofd aan uw voeten, maar ik doe beroep op uw koninklijk woord. Straf mij zoals ik het verdiend heb, maar zend aan mijn ongelukkige vrouw en kinderen de beloofde som.

De koning bleef een ogenblik stil. Zijn woede had reeds plaats geruimd voor een diep medelijden met de oude soldaat die grijze haren en veel verwondingen gekregen had gedurende al de jaren die hij voor de koning van Pruisen op alle slagvelden van Europa gestreden had. Indien deze verminkte officier, wiens krijgsroem zijn enige fortuin was, geen ander middel meer overbleef om de aandacht van zijn heer voor zich op te eisen dan hetgene waartoe hij zich gedwongen zag, was dan Frederik zelf daar niet voor een groot deel de oorzaak van ?

En kolonel Rau bekende niettemin zijn schuld. Hij moest dus gestraft worden.

— Begeef u dadelijk naar de vesting van Spandau, beval de oude Frits en wacht daar achter de grendels op de rechtvaardige straf van uw vorst !

— Ik zal uw bevel stipt uitvoeren, Sire, antwoordde de luitenant-kolonel, maar... mag ik U nogmaals aan de vijftig goudstukken herinneren ?

— Uw vrouw zal ze binnen de twee uur krijgen !... Wacht hier even !

De koning begaf zich naar zijn schrijftafel, stelde gauw een brief op, sloot hem en gaf de enveloppe aan de officier.

— Neem deze boodschap en bezorg ze aan de bevelhebber van Spandau. Hij mag de brief echter eerst na het avondmaal openen !

* * *

Kolonel Rau ging zich gevangen geven in de beruchte vesting van Spandau. Als stafofficier werd hij niettemin aan de tafel van de bevelhebber uitgenodigd. Onder het dessert maakte deze de koninklijke brief open. Hij had die nog niet helemaal gelezen, of hij gaf luidop uiting aan zijn verwondering, stond recht en kwam zijn gevangene gelukwensen. Rau meende dat hij droomde.

— Maar... wat gebeurt er ? vroeg hij hakkelend.

— Kijk... Lees zelf, kolonel !

Met bevende hand nam de officier de brief die de bevelhebber hem overreikte. Frederik had de volgende woorden neergepend :

« *Ik geef het bevel over de vesting Spandau aan de drager van deze boodschap. Hij zal weldra zijn vrouw ontvangen die haar vijftig goudstukken gekregen heeft. De huidige bevelhebber van de vesting wordt met rangverhoging overgeplaatst naar B. Getekend : Frederik II van Pruisen.* »

Er liep een trage traan over de brede snor van Rau. Nadat hij zijn emotie verwerkt had, zei hij :

— Ik ben ondankbaar geweest en heb vergeten dat de koning van Pruisen zijn krijgsvolk nooit vergeet..

Wapperende Vaandels

HOEVER men ook in de geschiedenis teruggaat, overal vindt men vaandels; ze moeten dus wel altijd bestaan hebben, zij het dan onder een andere benaming als thans. Door al de eeuwen heen vervulden de vaandels dezelfde rol. Ze waren het onderscheidingsteken der troepen op het slagveld, ook het bind- en kenteken van een natie of van een stam.

Reeds bij de Egyptenaren vinden we ze. Als de soldaten van de Pharao ten oorlog trokken, droegen ze een kenteken mee, een beeltenis van een dier. Meestal was het de kop van een rund, iedereen herinnert zich wel de beroemde Apis. In de Gewijde Geschiedenis lezen we dat de twaalf stammen van Israël een kenteken hadden, nl. een beeltenis van een man of van een dier dat op het uiteinde van een stok gedragen werd. Later werd het beeld vervangen door een stuk beschilderde of geborduurde stof.

De Oude Grieken namen deze gewoonte over. De Athenërs borduurden een uil of olijftak op hun standaarden, de Corinthiërs een gevleugeld paard. De Romeinen waren heel rijk aan militaire kentekens en standaarden. Iedere groep had haar banier, ieder legioen zijn standaard. De Romeinse ruiterij had daarbij nog een speciale standaard, die veel gelijkenis vertoont met diegene die wij thans nog hebben. Op iedere standaard was de naam van de aanvoerende generaal in gouden letters gebordduurd.

In die tijd reeds had men een grote verering voor de vlag. De tent waarin men al de vaandels en standaarden bewaarde, was een heilig oord. De soldaat die zijn vaandel verloor werd zwaar gestraft en dikwijls ter dood gebracht, evenals diegenen die hun vlag onteerden.

De vlag had in de Oudheid echter niet hetzelfde uitzicht als thans. Ze bestond uit een stuk stof vastgehecht aan twee stokken in kruisvorm en werd door de Romeinen « Labarum » genoemd. Het is van dit Labarum dat de Middeleeuwse banier afkomstig is. In de XVe eeuw begon men de vaandels aan een vlaggestok te bevestigen.

Alle vaandels hebben een oorsprong en misschien interesseert het jullie wel deze, van enkele landen te kennen.

BELGIE

In het jaar 1787, tijdens de Brabantse opstand tegen de heerschappij van keizer Jozef II van Oostenrijk, verschenen de Belgische kleuren voor 't eerst. Ze waren afkomstig van het Brabantse wapen : de gele leeuw met rode klauwen op zwarte grond. De Belgische kleuren werden bij officieel decreet aangenomen op 23 Januari 1821.

NEDERLAND

Toen dit land in 1579 zijn zelfstandigheid afdwong, nam het als nationale kleuren die van het huis van Oranje aan : het oranje, blanje, bleu. Het was echter slechts in 1599 dat de banden nun vaste plaats naast elkaar kregen. Voordien zag men ze zowel horizontaal als vertikaal naast een en hadden ze verschillende afmetingen.

Intussen veranderde het oranje in rood. Volgens sommige historische kronieken was dit reeds in 1643 een voldrongen feit. De Unie van Zuid-Afrika bleef echter trouw aan het oranje.

FRANKRIJK

Toen de revolutie uitbrak in het jaar 1789 zocht men naar een verbindingsteken. Men dacht er een ogenblik aan groen te kiezen, doch men herinnerde zich de tijd toen het groen de kleur van de hertog van Antois was, de meest gehoonde prins die ooit een vorst diende, en men gaf het plan onmiddellijk op. De kleuren van Parijs, blauw en rood, werden dan verkozen en men voegde er het koninkrijke wit aan toe, dat tot dan toe bewaard was door de nationale garde van Parijs.

Het nieuwe vaandel werd overal met enthoesiasme begroet, doch men was het niet eens over het aaneenhechten der kleuren. Men zag tegelijkertijd : wit, blauw, rood; rood, blauw, wit en blauw, wit, rood. Enkele regimenten hadden de kleuren zelfs in horizontale banden aan de vlaggestok gehangen zodat de Hollandse en de Franse vlag dezelfde waren.

Er was een wet toe nodig om eenheid te brengen. Het blauw werd aan de mast gehecht en het rood wappert sedertdien in de wind.

GROOT-BRITTANNIE

Het vaandel van het Britse eiland bestaat uit drie oude nationale vaandels die tegelijkertijd de banieren van drie heiligen zijn : St. Joris voor Engeland, St. Andreas voor Schotland en St. Patrik voor Ierland.

Lang geleden had Engeland het rode kruis van St. Joris op wit veld en Schotland het witte kruis van St. Andreas op blauwe grond. In 1606 werden die twee koninkrijken samengevoegd en de Britse vlag werd : het St. Joris kruis met wit omzoomd op blauwe veld en doorsneden met het witte kruis van St. Andreas.

Toen Ierland aan de Engelse kroon gehecht werd, kwamen ook de Ierse kleuren de twee anderen vervoegen : het rode kruis van St. Patrik op blauwe grond.

DE VERENIGDE STATEN

De « Stars and Stripes » is samengesteld uit dertien horizontale banden, zeven rode en zes blauwe en een wit vierkant met acht en veertig sterren.

De dertien horizontale banden zijn het zinnebeeld der dertien staten die op het einde der XVIIIe eeuw de Verenigde Staten vormden. De acht en veertig sterren verbeelden de staten die thans deel uitmaken van de U.S.A.

Men denkt dat het de bedoeling van Washington was de bescherming van de Hemel te vragen voor de jonge staat en dat de rode kleur het zinnebeeld is van het vaderland, wit symbool van vrijheid en onafhankelijkheid en daarmee de definitieve scheiding van Engeland.

ITALIE

De Italiaanse vlag bestaat eveneens uit drie kleuren, nl. groen, wit en rood, en vertoont dus een opvallende gelijkenis met de Franse. Dit is te wijten aan het feit dat Napoleon in 1805 ook Italië bestuurde en het is dus logisch dat de Franse kleuren er ingang vonden. Doch waarom dan dit groen ? Sommige historici beweren dat groen de lievelingskleur was van de keizer en ze gekozen werd om hem plezier te doen. Van 1815 tot 1848 werd dit vaandel niet gebruikt, doch daarna haalde de koning van Sardinië het terug te voorschijn, liet er de wapens van Savoyen in plaatsen en verkoos het als zijn vlag. Na de vereniging van al de Italiaanse staten tot een koninkrijk in 1861 werden de groen, wit, rode kleuren door heel het land aangenomen.

Het KORAALEILAND

door R.M. Ballantyne

KORTE INHOUD

Jack, Ralph en Peter werden door een geweldige storm op de kust van een verlaten eiland geworpen. Er stappen na enkele tijd ook piraten aan land. Onze vrienden verstoppen zich in een grot. Ralph is echter onvoorzichtig en wordt door een der bandieten verrast...

DIE TOT DE TANDEN GEWAPENDE BANDIET DOET RALPH EEN OGENBLIK VERSTIJVEN VAN SCHRIK. NEEN, DAARAAN HAD HIJ ZICH ABSOLUUT NIET VERWACHT.

1. — Zodra Ralph van zijn eerste schrik bekomen is ziet hij het gevaar moedig onder ogen. In de grot waren zijn vrienden veilig en hij zou hen nooit verraden zelfs niet als de piraten hem zouden mishandelen.

2. — Aan boord van het schip ziet men het vuur dat door de rover ontstoken is en dadelijk wendt men de steven. Een paar minuten later stappen er verscheidene piraten in een klein bootje en roeien naar de kust om hun vriend te vervoegen.

3. — De houding van Ralph maakt de hoofdman van de rovers woedend. Hij trekt zijn pistool en bedreigt onze jonge vriend...

4. - Ralph hoopt dat ze de daad bij het woord zullen voegen want eens in 't water zou het voor hen moeilijk zijn hem te volgen tot in de onderaardse grot.

5. — Opeens nemen ze echter een andere houding aan. Twee mannen grijpen Ralph vast en sleuren hem mee naar de kleine sloep die hen terug naar het piraatschip zal brengen. Ralph kan natuurlijk de hulp van zijn vrienden niet inroepen en laat zich gewillig meevoeren.

(Wordt voortgezet.)

JAN BART

De nesd van Duinkerke

Door JUUL FILLIAERT. — Geïllustreerd door J. LAUDY.

NICOLE is opgestaan, laat haar beide handen op zijn schouders rusten en staart hem aan met ogen, die grenzeloos diep haar weemoed in zijn hart boren

— Willem uit uw gedachten zetten, Nicole. Dan wordt alles terug normaal

— Er zijn verwittigingen, die men niet op zij mag stellen. Willem's dood is een verwittiging. Denk maar even na, Jan Uw vader. Kees, uw grootvader, Michiel, ze bleven beiden op zee en nu, uw beste vriend, Willem Dorne. 't Doet 'n vrouw die moeder zal worden, nadenken .

— Mij niet, Nicole, zegt Jan beslist. Wel te merken dat gij geen echt zeemansbloed in 't leven hebt medegekregen. 't Wordt u niet verweten, Nicole, ver van daar. Gij voelt als redersdochter, niet als zeemanskind. Begrijpelijk

— Maar gij moet dan ook begrijpen dat uw vrouw toch meer is dan uw schip! Hoor, vader is vandaag hier geweest. Een schone zaak om rustig van te leven. Lang zal hij er echter niet meer inblijven. Dit heeft hij me zo net gezegd. Ware het niet beter...

— Neen Nicole, dàt niet, zegt Jan. Hij bijt haast de steel van zijn pijp stuk. Ge hebt me genomen als zeeman. Dat wist ge toch vooruit. Ik leef anders geen tien jaar verder. Kom, kom, uw toestand schudt die gedachten wakker. Binnen een paar maanden, wanneer alles voorbij zal wezen, douwt ge uw boorling in slaap op 't wijsje van een zeemansliedje. Maar dàt staat vast : ik speel geen waard aan wal ! Niet pruilen, Nicole...

— Ik pruil niet, Jan. Ik besef alleen hoe zwaar het leven kan wezen, als men alleen komt te staan. Dorne's vrouw moet het thans ondervinden

— Dorne was ook een beetje waaghals, vergoelijkt Jan. Maar Dorne wordt gewroken. Danneels heeft me alles verteld. Schande is 't van de « Neptunus » een prijsbuit terug te eisen en schip en volk dan nog gruwelijk te rampeneren. Ontmoet ik die kapitein op mijn weg, dan loop ik hem onder en kraak hem als een krab

— En gij gewaagt pas van Dorne's waaghalzerij !

— Hum, zegt Jan, dat is iets anders. Ik bevaar geen notenschelp. Klopt daar iemand ? Binnen. Wat nieuws, Dekeyzer ?

— Excuseer Mevrouw Bart; 'k ben een beetje aangeschoten, maar niet ten kwade duiden. Dorne, in zijn dood, doet z' maats nog draaien. Loping zonder einde. Alhier

Jan Bart verneemt de dood van zijn beste vriend, kapitein Dorne. Nicole heeft angstige voorgevoelens...

een glaasje krijgen en daar eentje geven Ge begrijpt ?

Men moet niet begrijpen, men ziet het wel aan 't knipperen van zijn oogwimpers en de hoogrode kleur van zijn aangezicht.

— Keyzer, maat, zegt Jan, dat gebeurt u, tegenwoordig, in andere omstandigheden ook nog al eens. Gij zult dat moeten afleren.

— Moeilijk Jan, maar we zullen 't nogmaals proberen. Enfin, de zaak toch helemaal in orde gekregen. Magistraat en kerk en drukker en bode, perfekt alles in orde. En alles volgens de wens van Dorne's vrouw en van u zelf, Jan. Wij kapiteins, te zeggen : Zander Jacobsen, Pieter Lassijn, Michiel Mesmaecker en ik, we dragen Willem naar zijn laatste rustplaats en gij Jan, gaat voorop met het kruis. En na de zinking, niet dadelijk er van onder trekken. Er is iets bijzonders bijgekomen. Dorne krijgt nog iets moois meé naar de eeuwige reis. Wist ge dat z'n gebuur zo'n soort van president is van een kamer ? Een rare kamer dat ! Wij kennen een woonkamer en een slaapkamer, daar dàt is wat anders. Zij houden gezelschap in zo'n kamer en maken daar liedekens, die wij zelf naderhand zingen ze noemen dat... ge zoudt een register in uw hoofd moeten hebben om dat te onthouden. Hoe heet dit ding weer ? Ja...

— Zoek maar niet, Keyzer, zegt Jan. De kamergilde van « De Carssouwieren ». En wat is er van die gebuur ?

— Deze is de rijke reder, of de eerste reder van die kamer. En nu zal hij een ding maken, man ! Een zwanezang om Dorne vaarwel te zeggen. Dat noemen ze zo. Aandringen dat hij deed om dat te mogen aflezen aan de boord van 't graf 'k Heb maar toegeslagen. Mocht toch, he Jan ?

— Waarom niet, Keyzer ? 'k Vind het een prachtige intentie

— Ge zijt niet alleen. Jan Pastoor Vandercruysse was ook van dit gedacht Vandercruysse gaat er helemaal mede akkoord. Vond het zelfs uiterst schoon van ons, en ook van die kamermensen Met Dorne gaat een stuk Vlaming van groot formaat uit de wereld, zei hij. Schoon herhaalde hij toen wel drie maal Een goeie kerel, die Vandercruysse, hij trakteerde met 'n schiedam. Een die in uw neus krult. Jan; men moet er niet veel zulke drinken om slappe benen te krijgen En à propos, hij sprak me ook over 'n confrerie, die hij oprichten zal, 'n confrerie om de kristen slaven uit de handen van de Turken te verlossen

— De Turken ! lacht Jan, niet kwalijk verstaan, Keyzer ?

— Neen. Alle kapiteins zouden van die confrerie moeten deelmaken, zegde de pastoor, want ze kunnen die Turken bij toeval op zee ontmoeten en gijzelaars nemen om te trokeren. Uw gedacht, kapitein Karel ? vroeg hij me zo en 'k zegde ' Wel, als 't maar dat is, ik doe mede. — En spreek een woordje ten beste bij uw kapiteinmaats. En dat doe ik nu. Jan Schoon, zei de pastoor in 't scheiden, zo iets als twee vliegen in 'n lap; de doden helpen begraven en de gevangenen verlossen. Hij noemde dat eigenlijk geen twee vliegen, maar 'n dubbele barmhartigheid. Ja, dat doet niets ter zake 't kwam toch op 't zelfde neer. Enfin, daar. 't is al perfekt in orde. 'k ben tevreden over mezelf, maar ontmoet ik de « Neptunus », 'k loop hem onder als een kwal. 'k Zou het zweren, bij Dorne, onder als 'n kwal.

— Dan moet de « Neptunus » maar zijn kruiske maken, meent Nicole, zachtjes. Jan zegde daar juist hetzelfde. Gij schijnt, beiden, afgesproken te zijn, Keyzer. Maar ongelukken doen, is ongelukken delen Dorne heeft het met zijn leven moeten bekopen

— 't Gebeurt, zegt Karel, maar we hebben nog twintig jaar te goed op Dorne En in twintig jaar.

— Kan men veel lijden, Keyzer, veel tegenkomen, zegt Nicole, misschien

— 't Duurt geen twintig Karel, onderbreekt Jan Geen twintig, geen tien, geen jaar. 'k Heb mijn plan. Na de begraving van Willem, komen we samen Nicole, de moor kookt van pas. Een tas sterke koffie zal Karel geen kwaad doen En ons ook niet En morgen, ga ik eens de pastoor vinden, om over die Turken te spreken

— Best zo, zegt Nicole. Goé werken doen de hemel geweld aan. En nodig is 't.

(Wordt vervolgd.)

— En daarmee krijgt de « Neptune » zijn beslag !..

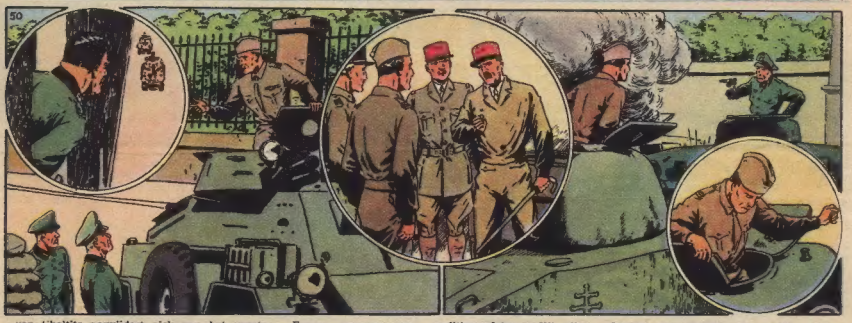

von Choltitz verwijdert zich van het venster... Franse pantserwagens komen opdagen in de rue Rivoli. Een auto-mitrailleuse bestuurd door kommandant de la Horie komt aangebold. de la Horie bevestigt het ultimatum van kolonel Billotte. Zonder resultaat. « Ha ! Je wilt een eervolle overgave ? Je zult er een hebben ! » schreeuwt de la Horie. Leclerc is op de politie-prefektuur. Hij wil von Choltitz vóór het avond is en hij zal hem hebben ! De gevechten zijn opnieuw aan gang. Bizien valt een Panter aan, doch wordt getroffen door een kogel, die door de toren van zijn pantserwagen drong.

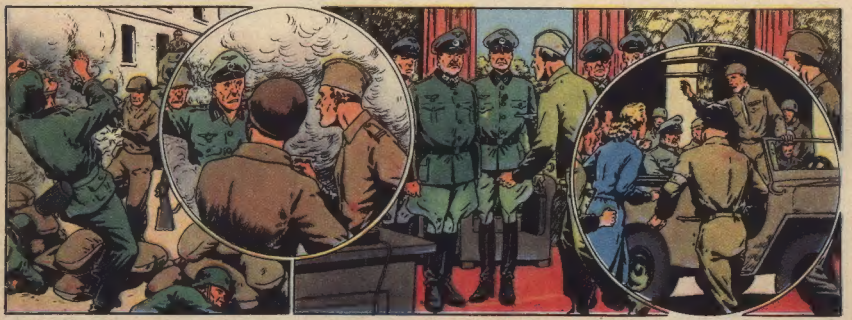

In de omliggende straten wordt hevig gevochten. De ring rond von Choltitz wordt nauwer... Weldra barsten de granaten uiteen in de hall van het hotel waar hij verblijft. Doorheen de rookwolken zijn enkele gezichten te ontwaren. Franjoux vraagt aan de Duitsers te voorschijn te komen. Zeventien officieren melden zich, doch von Choltitz is er niet bij. Hij is in z'n bureau op de eerste verdieping. de la Horie springt met twee soldaten naar boven. Hij gaat het bureau binnen en vindt von Choltitz die rechtstaand wacht. de la Horie brengt von Choltitz in een jeep naar Leclerc.

... Daar zijn ze in de prefektuur. Iedere discussie is nutteloos. von Choltitz tekent de overgave en verdwijnt daarna met generaal Leclerc die hem meeneemt naar het station van Montparnasse. Er zal thans een boodschap tot de nog strijdende Duitsers gericht worden om de wapens neer te leggen. De soldaten van het 2e D.B. hebben goed werk verricht. Na gevechten in gangen en kelders wordt de Militaire School eindelijk aan Noiret overgegeven. Massu en Langlade drijgen in de Majestic binnen en nemen de Duitse officieren gevangen.

(Wordt voortgezet.)

Werd het Geheim van de ZWAARDVIS Gestolen?

Herr Professor schrijft :

WIJ ontvingen van een onzer lezers, die « Herr Professor » ondertekent, een brief waarin hij zegt dat de foto's van een nieuw Frans reaktietoestel hem ten zeerste verontrust hebben. Dit Frans vliegtuig — de S.O. 6020 — is bijgenaamd « de Zwaardvis » ! Herr Professor vraagt zich af, of deze Zwaardvis niet het resultaat is van een indiscreet onderzoek van de Franse Veiligheid in de kantoren van ons blad.

Het oordeel van Mortimer.

Het spreekt vanzelf dat wij deze brief zonder verwijl aan professor Mortimer hebben overgemaakt. Deze verklaarde ons heel optimistisch :

— Beste vriend, de vooruitgang en de perfektie van de luchtvaart is het resultaat van de opzoekingen en de ondervindingen van al diegenen die ons voorafgingen. Indien onze collega's van de S.N.C.A. zich aan onze uitvinding inspireerden, is dit het bewijs dat « onze Zwaardvis » een belangrijke voorsprong had op al zijn concurrenten. De plannen en ook de naam van ons toestel waren gereed vóór September 1946.

Edgard-P. Jacobs is gerust in de zaak.

Wij wilden ook het standpunt van onze vriend Edgard-P. Jacobs in deze zaak kennen en zijn hem gaan opzoeken in zijn appartement te St. Lambrechts-Woluwe.

Edgard-P. Jacobs zat aan zijn werktafel en legde de hand aan de laatste tekeningen van zijn boeiend verhaal.

— Wat denk jij er over ? Mijnheer Jacobs ?

Zonder een woord te zeggen stond onze vriend recht en nam uit een geheime kast een kleine maquette van « De Zwaardvis ».

— Kijk, antwoordde hij, dit kleine toestel werd gebouwd door een vriend vliegtuigbouwer volgens mijn plannen en aanwijzingen. Je ziet dus dat mijn machine praktisch te verwezenlijken is. Alleen de neus van het tuig is fantasie. Ik heb het profiel zo gewild om de naam « Zwaardvis » te kunnen rechtvaardigen.

Hoe werkt dhr. Jacobs ?

Daar ik nu toch het voorrecht genoot in het atelier van de « vader van de Zwaardvis » te zijn toegelaten, profiteerde ik er van onze vriend nog een paar vragen te stellen :

— Mijnheer Jacobs, gebruikt u dokumenten om het levensverhaal en de heldendaden van uw figuren te kunnen vertellen ?

— M'n beste, je zou raar opkijken moest ik je de berg dokumentatie tonen die er nodig was, vóór ik ook maar één pennetrek op het papier gezet had. Om het kader te schilderen waarin het hele verhaal zich zou afspelen, ben ik in briefwisseling getreden met de Franse ontdekker, de heer F. Balsan, een der enkelingen die er in geslaagd zijn dwars doorheen het gevaarlijke Beloutchistan te trekken.

Niets werd aan het toeval overgelaten. Aan de gags en de teksten werd de grootste aandacht besteed, en ook het kleuren van de verscheidene tekeningen vereiste studie en controle.

— Heeft het bestuderen van al die dokumenten en het ontwerpen van zoveel plannen je niet te veel geleid ?

— Wanneer men z'n werk ter harte neemt, kan men er niet genoeg aandacht aan besteden en dan, het jonge lezerspubliek is zeer kritisch ! Men kan het niets opdissen dat onjuist, onmogelijk of onlogisch is. En daarmee heb ik steeds rekening gehouden.

Ik weet uit goede bron dat je verhaal niet alleen de jeugd, maar ook de volwassenen in spanning houdt. Is dat waar ?

— Ja, men heeft me gezegd dat de « Zwaardvis » overal grote interesse heeft gewekt en tot in militaire kringen is doorgedrongen. Het schijnt dat de legerhoofdkwartieren sedert drie jaar « Kuifje » lezen !

De sportieve kunstenaar.

Terwijl hij sprak liep Edgard-P. Jacobs op en neer tussen zijn verzameling wapens en wapenrustingen. Ik keek met veel belangstelling naar zijn biblioteek.

— Bewonder je die boeken ? vroeg de tekenaar. Ja, ik hou van de Angel-Saksische romanciers. Wells is mijn lievelingsauteur. (Ik herinnerde me dat Edgard-P. Jacobs ondermeer « Planeten voeren oorlog » illustreerde.) Ik lees ook Jack London graag, en Conan Doyle en Kipling. Ook stel ik de fijne humor van Jerome K. Jerome zeer op prijs.

— Laten je studie, je werk en je boeken je ook nog de tijd om aan sport te doen ?

— Daartoe rest me helaas te weinig tijd. Ik hou van een frisse morgenrit te paard, ik ben dol op zwemmen in open lucht en voor een flinke wandeling onder de bomen ben ik altijd te vinden. Maar, zoals ik reeds zei, zijn deze genoegens uiterst zeldzaam.

— Hou je van muziek, schilderijen of beeldhouwkunst ?

— Ik geef de voorkeur aan muziek. Niets is voor mij zo aangenaam als het luisteren naar een mooi concerto of naar een opera uitgevoerd door briljante stemmen. Maar...

De werkelijkheid roept.

Op dit ogenblik rinkelde de telefoon.

— Hallo ?... Ja, het is Jacobs hier... En ?... De hoofdredakteur van *Kuifje* ? Of mijn laatste band afgewerkt is ?... Hm... Ja... Bijna... Voor morgen ?... In orde !

— Beste vriend, zei onze kunstenaar, ik geloof dat ik me verplicht zie je aan de deur te zetten want, zoals je gehoord hebt, wacht men op m'n tekeningen ! Je weet best dat het blad op tijd moet verschijnen. Dat is een geval van heirkracht ! Verontschuldig me...

Na m'n dank te hebben betuigd voor dit interview en voor het genoegen dat hij ons nu reeds drie jaar lang ieder week verschaft, nam ik afscheid van onze sympathieke tekenaar.

EEN REPORTER.

uit de vier WINDSTREKEN

- **PETROLEUM IN DE ELZAS**
- **PLANNEN VAN DE AUTOMOBIELINDUSTRIELEN**
- **EEN ORIGINELE PIJPENROKER**
- **IN AMERIKA KWEEKT MEN KIPPEN ZONDER VLEUGELS**
- **EEN BLINDE REIST TE VOET VAN AMSTERDAM NAAR BRUSSEL**
- **HOEVEEL OFFICIEREN TELT HET BELGISCH LEGER ?**

PETROLEUM IN DE ELZAS

● *In de streek van de Nederrijn zijn boringen verricht waarbij op 963 meter diepte een petroleumlaag gevonden werd. Het is een orachtige, groengekleurde olie, die herkomstig is uit de kalkhoudende lagen uit het triasplijdperk. De beginproduktie wordt op ongeveer vijfhonderd ton per vier en twintig uur geraamd. Dit is de tweede oetroleumschacht die sedert vier jaar in de Elzas aangeboord wordt.*

KRUISWOORDRAADSEL

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

Horiz. : 1. Voorzetsel. - 2. Naai- en stopwerktuig. - 3. Draadloze. - 4. Smal boordsel. - 5. Modern vervoermiddel. - 6. Rot plekje aan een appel. - 7. Heden.

Vertik. : 1. Voegwoord. - 2. Vaartuig van Noë. - 3. Fijn gebak. - 4. Op een andere plaats. - 5. Leefregel in gebruik van spijs en drank. - 6. Met olie insmeren. - 7. Reukorgaan.

OPLOSSING Nr 33

Horiz. : 1. Do. - 2. Vos. - 3. Blo. - 4. Gaai. - 4. 5. B - El. - 6. Serenade. - 7. Tremel. - 8. Salmire. - 9. N - Raid. - 10. Aker. - 11. Lak.

Vertik. : 1. Sta. - 2. Erin. - 3. Brem. - 4. Emir. - 5. Generaal. - 6. Balaleika. - 7. Via - D - Dek. - 8. Dool - E - R - 9. Os.

KLEINE AUTONIEUWTJES

● **Gedurende de afgelopen twee jaar verschafte het motorvoertuigentransport in de Verenigde Staten werk aan 6,6 milioen arbeiders. Het aantal vrachtauto's bedraagt thans 7,5 millioen. Per jaar leggen deze gemiddeld 73 miljard mijlen af !**

● **De Hotchkiss - autofabrieken, welke reeds enige tijd geleden door een der grote Franse automobielfirma's werden overgenomen, zullen voorlopig blijven bestaan onder de naam Hotchkiss-Grégoire. Naast de constructie van bedrijfsauto's zal binnenkort het prototype van de autobouwer *J. A. Grégoire*, de 11 P.K., 2 liter toeristenwagen, in serieproduktie genomen worden. Deze wagens zullen waarschijnlijk tegen het einde van het jaar kunnen afgeleverd worden.**

● **In de tweede helft van Februari ll. verliet de eerste auto de nieuwe Nederlandse *Kaiser-Frazer*-fabrieken te Rotterdam. Thans bedraagt de produktie tien wagens per dag, doch men wenst geleidelijk tot twintig auto's te komen. België is sedert het begin der produktie een geregelde afnemer. In de Nederlandse Kaiser-Frazerfabrieken zijn twee honderd vijftig man werkzaam. De naam van de onderneming laat vermoeden dat er zowel Kaiser- als Frazermodellen worden vervaardigd. In werkelijkheid worden slechts de eerste gebouwd.**

DE PIJPEN VAN DE DICHTER

● *De grote Engelse dichter Tennyson was een hartstochtelijk pijproker. Niets buitengewoons, denken jullie wellicht en dat is waar, doch de manier waarop hij ze rookte is in ieder geval zeer speciaal. Hij zette zich 's morgens aan zijn werktafel en om inspiratie te krijgen, bracht zijn knecht hem een enorme stenen pot met geurige tabak en zette die links van de dichter, rechts plaatste hij een pot met aarden pijpen. Op de grond zette de knecht een lege doos. Voor de dichter zijn pen greep, stopte hij een pijp en rookte die langzaam en peinzend. Zodra ze opgerookt was, brak hij de pijp in twee stukken en wierp ze in de lege doos aan z'n voeten. Tennyson nam dan een nieuwe pijp en stopte ze even bedachtzaam als de vorige. Dat duurde zo tot de dichter zijn schrijftafel verliet. Men vertelt dat Tennyson nooit in z'n leven tweemaal uit dezelfde pijp heeft gerookt.*

KIPPEN ZONDER VLEUGELS !

● **Over heel de wereld werd het nieuws uitgebazuind dat Peter H. Bauman, een farmer van Desmoines, Iowa, in zijn hokken vier honderd kippen heeft lopen zonder vleugels ! Bauman wil een soort kip op de markt brengen met meer vlees aan borst en billen. Daartoe zitten de vleugels in de weg. Vóór enkele jaren was Bauman in het bezit van een misvormde kip. Hij behield ze en zocht wijfjes en zijn naar nog meer misvormde kippen en begon dan zijn kweek. Hij heeft er nu vier honderd. Op elke honderd kippen, die uitgebroed zijn, heeft hij er vijf of zes die vleugels vertonen en die verkoopt hij. Het spreekt van zelf dat de Bauman-kippen niet kunnen vliegen. « Dat alleen, zegt Bauman, maakt dat ze rustiger leven en veel dikker zijn. »**

Drie dozijn eieren van dit soort gevogelte zijn per vliegtuig naar Engeland gezonden voor de Engelse regering. Bauman wordt nu alle dagen met honderde aanvragen bestormd. *(Gazette van Detroit.)*

EEN VOETREIS NAAR BRUSSEL

● *Een Nederlandse blinde, dhr C. de Boer uit Ermelo, vertrok uit Amsterdam voor een voetreis naar Brussel. Hij is slechts vergezeld van zijn hond en denkt dat hij ongeveer 33 km. per dag zal kunnen afleggen. De reis zou negen tot tien dagen duren.*

HET BELGISCH LEGER TELT VIJF DUIZEND OFFICIEREN

● **Het aantal officieren van het Belgisch leger werd aldus officieel bepaald: luitenant-generaals minimum 4 en maximum 6; generaal-majoors minimum 16 en maximum 17 voor de verschillende wapens en 3 voor bijzondere diensten. Het aantal kolonels bedraagt 71 voor de wapens en 15 voor de diensten; voor de luitenant-kolonels zijn de cijfers respektievelijk 161 en 30; voor de majoors 326 en 30. Bovendien zijn er voor de wapens 1915 kapiteins of commandanten, 1898 luitenanten, 577 lagere officieren voor de diensten. In het totaal dus 4.395 officieren voor de wapens en 687 voor de diensten.**

DE GOEDE CHOCOLADE "Côte d'Or" PRESENTEERT JULLIE :

De Lotgevallen van Mijnheer Cotdor : ZO LEERT MEN HARP SPELEN

Dank zij de twee eerste prototypes van De Zwaardvis » hebben Blake en prof. Mortimer de basis kunnen omzetten en het expeditiekorps der Gelen uitroeien. Bij dit nieuws herademt heel de wereld. De keizer, die ziet dat hij de ondergang nabij is, wil alles met zijn atoomwapens vernielen...

HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS

(Tekst en tekeningen van Edgar-P. JACOBS)

DE KEIZER SPREEKT...

OP JULLIE KNIEEN MISERABELE AARDWORMEN!... VERNEDER JULLIE VOOR MIJN SUBLIEME GROOTHEID!... MAAK JULLIE GEREED OM VOOR DE OPPERSTE RECHTER DER TIEN TRIBUNALEN TE VERSCHIJNEN. IK, BASAM DE GROTE, KEIZER VAN HET ONMETELIJKE GELE RIJK VEROORDEEL JULLIE TER DOOD ! JULLIE WAREN ZO VERMETEL TEGEN MIJN WIL EN GEZAG IN OPSTAND TE KOMEN.

... IN DE VALLEI VAN DE YEN-WANG-YE, WACHTEN HONDERDEN VRESELIJKE EN MACHTIGE WAPENS

... SLECHTS OP EEN DRUK VAN MIJN HAND OM ZICH OVER ALLE DELEN VAN DE WERELD TE VERSPREIDEN. NIEMAND ZAL AAN MIJN WRAAK ONTSNAPPEN ! OVER ENKELE OGENBLIKKEN KOMT HET VUUR VAN ACHTTIEN HELLEN OVER JULLIE IK BEN HET, BASAM, ZOON VAN DE GROTE KOUAN-TI, WELKE DIT VUUR ZAL ONTSTEKEN. SOLDATEN DIE ME VERRADEN HEBT, DE TWEE WOU-T'CHANG WACHTEN SLECHTS OP MIJN BEVEL OM JULLIE VOOR DE TIEN CHE-TIEN-YEN-WANG TE BRENGEN ! DE HAMER VAN LEI-KONG ZAL JULLIE VERPLETTEREN EN VERPULVEREN !!! DAAR ... IK NADER HET DRUKKNOPJE EN IK TEL... EEN... TWEE

ZEER MACHTIGE KEIZER, KOLONEL OURIK VRAAGT HET VOORRECHT DOOR U ONTVANGEN TE WORDEN.. ZEER DRINGEND..

ACH !... DIE WAS IK HELEMAAL VERGETEN !!! LAAT HEM BINNEN !!!

SIRE, ALS BIJ MIRAKEL BEN IK AAN DE ALGEMENE KATASTROOF ONTSNAPT. IK BEN ZO VLUG MOGELIJK NAAR HIER GEKOMEN OM ME AAN DE BEVELEN VAN ZIJNE MAJESTEIT TE ONDERWERPEN EN HEM MET MIJN NEDERIGE HULP BIJ TE STAAN

JA ! DAT BEN JU HELEMAAL !... EN WELKE RAAD HEEFT DIE NEDERIGE DIENAAR MIJ TE GEVEN ?

DE SCHUILPLAATS VAN DE « ZWAARDVIS » MOET DADELIJK IN AS GELEGD WORDEN, SIRE. EN DAAR IK PERSOONLIJK NOG EEN REKENINGETJE MET DIE HEREN TE VEREFFENEN HEB, ZOU IK DE EER WILLEN OPEISEN DE EERSTE RAKET AF TE SCHIETEN...

AAN JE WENS ZAL VOLDAAN WORDEN !

SOLDATEN ! GRIJP DIE VERRADER VAST EN BINDT HEM AAN DE EERSTE RAKET DIE DE LUCHT IN GAAT !!!

SIRE !?!

OP HETZELFDE MOMENT LOEIT DE SIRENE VAN HET ARSENAAL, DAT IN DE VALLEI VERSCHOLEN LIGT, ANGSTWEKKEND OVER 'T LAND...

... TERWIJL OP HET ENE EIND VAN DE LANCEERBASIS DE LUCHTAFWEER ALS RAZEND AAN 'T SCHIETEN GAAT...

(Wordt voortgezet.)